

Vraag	Antwoord	Scores
6	maximumscore 2	
	Een juist antwoord bevat:	
	<ul style="list-style-type: none"> • het noemen van de confessionele stroming 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • een uitgangspunt van de confessionele stroming dat past bij de opvatting van deze stroming over de rol van de overheid, dat te herkennen is in het citaat 	1
	voorbeeld van een juist antwoord:	
	<ul style="list-style-type: none"> • De confessionele stroming is te herkennen 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • want het uitgangspunt gespreide verantwoordelijkheid / samenwerking in maatschappelijke verbanden / dat er veel belang wordt gehecht aan het maatschappelijk middenveld is te herkennen (in de zin: “De strijd tegen drankmisbruik voert de gemeente samen met scholen, ouders, kerken, verslavingszorg, horeca, politie, sportverenigingen en andere betrokkenen.”) 	1

Opgave 2 Schaduwonderwijs

7	maximumscore 2	
	Een juist antwoord bevat:	
	<ul style="list-style-type: none"> • een omschrijving van diploma-inflatie 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • een verklaring voor de populariteit van schaduwonderwijs, met een toepassing van een omschrijving van het begrip diploma-inflatie 	1
	voorbeeld van een juist antwoord:	
	<ul style="list-style-type: none"> • Omdat steeds meer mensen een (hoog/hoger) onderwijsdiploma behalen, worden diploma's steeds minder waard. Eenzelfde diploma geeft nu toegang tot werk op een lager niveau dan vroeger. Er is sprake van diploma-inflatie 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • Voor veel meer typen werk dan vroeger moet men een (hogere) opleiding afgerond hebben. Om dus in aanmerking te komen voor meer en beter beloonde banen, is een hogere opleiding vereist (dan vroeger). Schaduwonderwijs kan helpen deze hogere opleiding met succes af te ronden 	1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

8 maximumscore 2

Een juist antwoord bevat:

- een redenering dat onderwijs bijdraagt aan de sociale stratificatie van de Nederlandse samenleving, met een toepassing van een omschrijving van sociale stratificatie 1
- twee voorbeelden uit de beroepsprestigeladder om sociale stratificatie te illustreren 1

voorbeeld van een juist antwoord:

- Mensen volgen onderwijs op verschillende niveaus. De maatschappelijke groepen / sociale lagen in Nederland waartussen sociale ongelijkheid bestaat, verschillen over het algemeen (onder andere) van elkaar wat betreft opleidingsniveau 1
- Zo blijkt uit de beroepsprestigeladder dat chirurgen, hoogopgeleide mensen, hoger op deze ladder staan dan bijvoorbeeld fabrieksmedewerkers aan de lopende band / ongeschoolde arbeiders 1

9 maximumscore 2

Een juist antwoord bevat:

- informatie uit tekst 2 waaruit sociale mobiliteit blijkt 1
- een redenering dat het vraagstuk over schaduwonderwijs over sociale mobiliteit gaat, met een toepassing van een omschrijving van het begrip sociale mobiliteit 1

voorbeeld van een juist antwoord:

- In tekst 2 staat dat onderwijs kinderen uit lageropgeleide gezinnen kansen biedt om te klimmen op de sociale ladder (r. 19-22). / Voor kinderen uit hogeropgeleide gezinnen is het vaak belangrijk dat zij een even hoge opleiding afronden als hun ouders en dus niet dalen op de sociale ladder (r. 22-25) 1
- Schaduwonderwijs wordt vaak ingezet om een zo hoog mogelijke opleiding te halen en daarmee een hoge maatschappelijke positie. Schaduwonderwijs kan de kans om een hoge(re) opleiding, en daarmee een hogere maatschappelijke positie, te halen dan je ouders vergroten / het risico om een lagere opleiding, en daarmee een lagere maatschappelijke positie, te halen dan je ouders verkleinen. Als iemand klimt of daalt op de maatschappelijke ladder is er sprake van sociale mobiliteit. Het vraagstuk over schaduwonderwijs gaat daarom over sociale mobiliteit 1

Vraag	Antwoord	Scores
10	maximumscore 3	
	Een juist antwoord bevat:	
	<ul style="list-style-type: none"> • een uitleg dat economisch kapitaal te herkennen is, met een verwijzing naar 'geld' (als voorbeeld van economisch kapitaal) 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • een uitleg dat cultureel kapitaal te herkennen is in 'ambitieniveau' (van de ouders), met een toepassing van cultureel kapitaal 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • een uitleg met behulp van een eigen voorbeeld hoe sociaal kapitaal zou kunnen bijdragen aan het behalen van een hoger opleidingsniveau 	1
	voorbeeld van een juist antwoord:	
	<ul style="list-style-type: none"> • Economisch kapitaal is te herkennen, omdat er staat dat wel of niet naar bijles gaan alles te maken heeft met het geld van de ouders. Geld is een voorbeeld van economisch kapitaal 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • Cultureel kapitaal is te herkennen, omdat er staat dat wel of niet naar bijles gaan alles te maken heeft met het ambitieniveau van de ouders. In het ambitieniveau van de ouders (ouders met een hoog ambitieniveau zullen hun kind eerder naar bijles laten gaan) zijn de houdingen/opvattingen van de ouders te herkennen 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • Sociaal kapitaal zou kunnen bijdragen aan het behalen van een hoger opleidingsniveau, omdat het bijvoorbeeld makkelijker is om iemand te vinden die je kan helpen met een bepaald vak op school, als jij of je ouders veel hoogopgeleide mensen kennen 	1
11	maximumscore 2	
	Een juist antwoord bevat:	
	<ul style="list-style-type: none"> • informatie uit tekst 2 die de redenering dat schaduwonderwijs in landen als Japan en Zuid-Korea geïnstitutionaliseerd lijkt te zijn ondersteunt 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • een redenering dat schaduwonderwijs in landen als Japan en Zuid-Korea geïnstitutionaliseerd lijkt te zijn, met een toepassing van een complex van waarden / min of meer geformaliseerde regels en standaard gedragspatronen / het reguleren van gedrag van mensen (en hun onderlinge relaties) uit de omschrijving van het kernconcept institutionalisering 	1
	voorbeeld van een juist antwoord:	
	<ul style="list-style-type: none"> • In tekst 2 staat dat in landen als Japan en Zuid-Korea leraren ervan uitgaan dat leerlingen de stof ook uitgelegd krijgen tijdens de bijles en dat ze daarom minder tijd aan de uitleg zijn gaan besteden (r. 69-73) 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • Als leraren ervan uitgaan dat leerlingen schaduwonderwijs volgen in de vorm van bijles, dan is het volgen van dergelijk onderwijs de norm geworden en kun je het zien als een standaardgedragspatroon dat het gedrag van niet alleen de leerlingen maar in dat geval ook van de docenten reguleert. Docenten zijn minder aandacht gaan besteden aan uitleg, omdat leerlingen die uitleg al tijdens bijles krijgen 	1

Vraag	Antwoord	Scores
12	maximumscore 2	
	Een juist antwoord bevat:	
	<ul style="list-style-type: none"> • een hypothese die bevestigd wordt door de gegevens in tabel 1 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • het noemen van de afhankelijke en onafhankelijk variabele in de hypothese die is geformuleerd 	1
	voorbeeld van een juist antwoord:	
	<ul style="list-style-type: none"> • Hoe hoger de inkomensklasse van ouders, hoe hoger het percentage leerlingen/kinderen dat betaald aanvullend onderwijs volgt 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • de afhankelijke variabele is het percentage leerlingen/kinderen dat betaald aanvullend onderwijs volgt en de onafhankelijke variabele is het netto-inkomen van ouders 	1
13	maximumscore 2	
	Een juist antwoord bevat:	
	<ul style="list-style-type: none"> • informatie uit tabel 1 waaruit sociale ongelijkheid blijkt 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • een redenering aan de hand van tabel 1 dat het gebruik van betaald aanvullend onderwijs (schaduwonderwijs) bestaande sociale ongelijkheid laat zien, met een toepassing van het kernconcept sociale ongelijkheid 	1
	voorbeeld van een juist antwoord:	
	<ul style="list-style-type: none"> • Uit tabel 1 blijkt dat betaald aanvullend onderwijs/schaduwonderwijs veel meer gevolgd wordt door kinderen van ouders met een hoog netto-maandinkomen, dan door kinderen waarvan de ouders een lager/laag netto-maandinkomen hebben. / 29 en 33 procent van de kinderen van ouders die respectievelijk tussen 6.000 en 7.999 euro of meer dan 8.000 euro per maand verdienen maken gebruik van schaduwonderwijs, terwijl dat bij kinderen van ouders met een netto-maandinkomen tot 2.999 euro maar 14 procent is 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • De verklaring hiervoor kan zijn dat betaald aanvullend onderwijs/schaduwonderwijs geld kost, en mensen met minder/weinig geld minder geld hebben voor schaduwonderwijs dan mensen met genoeg/veel geld. Het gebruik van betaald aanvullend onderwijs/schaduwonderwijs laat dan dus bestaande sociale ongelijkheid zien, omdat het meer of minder hebben van geld dan leidt tot een ongelijke verdeling van het kunnen volgen van betaald aanvullend onderwijs/schaduwonderwijs 	1